

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 167 juni/lipanj juli/srpanj 2019. Godina XIX

ISSN 1840-0310

Udruženje za elektromobilnost

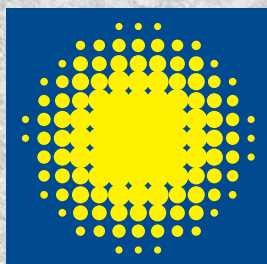
Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine

*Održan 15. Međunarodni sajam
privrede Tešanj 2019.*

Održana Energa 2019.

*Osnovano Udruženje za elektromobilnost
pri P KFBiH*

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
juni/lipanj juli/srpanj 2019.
GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

*Uvaženi privrednici pred vama je novo
dvobroj izdanje e-Glasnika
Privredne/Gospodarske komore F BiH.*

*Prvi ljetni mjeseci iz godine u godinu su "rezervisani" za
sajmske aktivnosti.*

*Po 15.put središte privrednog događaja je Tešanj. U periodu
od 13. do 16. 06. održan je 15.međunarodni sajam privrede
Tešanj 2019. na kojem je Privredna /Gospodarska komora
F BiH i ove godine bila oficijelni partner, sa kojeg vam do-
nosimo detalje brojnih sajamskih sadržaja.*

*Privredna/Gospodarska komora F BiH je učestvovala na
sajmu energetike ENERGA 2019., te vam prenosimo dio
atmosfere sa ove specijalističke sajamske manifestacije.*

*Tradicionalno Komora je učestvovala i na 86. međunarod-
nom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu.*

*U organizaciji Komore bh. automobilska industrija po prvi
put je učestvovala na sajmu "Global Automotive Compo-
nents and Suppliers Expo 2019" u Stuttgartu*

*Prenosimo i dio atmosfere sa 16. Drvno – tehnološke konfe-
rencije koja je održana u Opatiji, te sasastanka mediteran-
skog savjetodavnog odbora Plastics Europe - The Mediterra-
nean Advisory Board (MBA)*

*U organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije
Bosne i Hercegovine (P/GKFBiH) i Regionalnog udruženja
prostornih planera za istraživanje, razvoj i prekograničnu
saradnju zapadnog Balkana (RUPP-IRIS), održan je Po-
slovni forum na teme: Prostorni plan Federacije BiH, Pri-
vredna infrastruktura regionalnog značaja, Autoputevi,
brze ceste i drugi projekti od regionalnog značaja.*

*Iz aktivnosti strukovnih asocijacija izdvajamo osnivanje-
Udruženja za elektromobilnost pri Privrednoj/Gospodar-
skoj komori FBiH.*

*Privredna/Gospodarska komora FBiH, u saradnji sa Među-
narodnom finansijskom korporacijom (IFC), članicom Gru-
pacije Svjetske banke, organizirala je niz okruglih stolova
na temu „Izazovi u Zakonu o unutrašnjoj trgovini u FBiH“.
Na stranicama koje slijede donosimo i druge korisne i zani-
mljive informacije.*

Redakcijski kolegij

15. Međunarodni sajam privrede Tešanj 2019

U nedjelju 16.juna 2019. godine, završena je jedna od najuspješnijih sajamskih manifestacija u Bosni i Hercegovini, 15. Međunarodni sajam privrede Tešanj 2019. Sajam se održao od 13-16.06.2019.godine u Kraševu, kod Tešnja.

Svečano presjecanje vrpce i otvorenje sajma

Na jednom mjestu svoj uspjeh predstavili su najvažniji privredni subjekti iz BiH, okruženja i Evrope, a sajam je okupio više od 300 izlagača. Sajam se održao na 18.000 m², 6.000 m² zatvorenog izložbenog prostora i preko 12.000 m² otvorenog izložbenog prostora. Država pokrovitelj ove značajne privredne manifestacije bila je Republika Sjeverna Makedonija, generalni pokrovitelj sajma je Vijeće ministara BiH, a partneri sajma su: Vlada FBiH i Vlada ZDK, Općina Tešanj i Privredna/Gospodarska komora FBiH.

Svečanim presjecanjem vrpce sajam su otvorili Nj.E Ekrem Ebibi, ambasador Republike Sjeverne Makedonije u BiH, Denis Zvizdić, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, Fadil Novalić, premijer Vlade FBiH i Senad Brka, predsjednik Udruženja privrednika "Biznis centar" Jelah-Tešanj.

Centralna tema ovogodišnjeg sajma bila je „Regionalna privredna saradnja“. Sajam je okupio predstavnike izvršne i zakonodavne vlasti svih nivoa, diplomatskog kora, međunarodnih i domaćih organizacija, privrede, kao i stanovništva.

Tokom tri dana trajanja, sajam je obilježio sadržajan popratni program, panel diskusije, tematska predavanja, prezentacije, te B2B sastanci koji su doprinijeli poslovnom povezivanju i razmjeni iskustava, informacija i dobrih praksi.

Nakon obilaska štandova izlagača od strane visokih gostiju, održana je panel diskusija na temu: „Regionalna privredna saradnja“. Moderatorica panela bila je Dijana Mujanović, prepoznatljivo lice Al Jazeera Balkans, a panelisti su bili: Ahmet Egrlić - predsjednik VTK BiH, prof. Ferid Muhić - univerzitetski profesor u Skoplju i poslanik u Skupštini Makedonije, Izudin Ahmetlić - vlasnik grupacije Hifa Oil i član Organizacionog odbora UP Biznis Centar Jelah-Tešanj, Svetlana Cenić - ekonomski stručnjak, Radoslav Babić - Ministarstvo ekonomije Crne Gore.

Dominirala je potreba privrednika za protočnošću granica, međusobnom saradnjom i ukidanje prepreka za protok roba i ljudi. Naglašena je potreba ukidanja prepreka i iznesena informacija da su ministri Ljajić (Srbija) i Šarović (BiH) ukinuli niz prepreka, a da nije bilo potrebe da se mijenja ni jedan zakon. Ono oko čega su se svi složili jeste da je pitanje prije svega političke volje za boljom regionalnom saradnjom, a privreda živi na interesima i mogućnostima, a oni postoje.

Učesnici panel diskusije "Regionalna privredna saradnja"

Privrednici Općine Tešanj prepoznatljivi su po velikim doprinosima, pomoći i podršci lokalnoj zajednici, stoga je prvi dan sajma obilježena značajna donacija Općoj bolnici Tešanj i Domu zdravlja. Tešanjski privrednici, vlasnici Hifa petrol.do.o. i Hifa oil d.o.o. donirali su JU Opća bolnica Tešanj kardiomobil, vozilo hitne pomoći opremljeno medicinskim uređajima potrebnim za hitne intervencije u slučaju srčanih i drugih oboljenja, a Udruženje privrednika Biznis centar Jelah Tešanj doniralo je JU Dom zdravlja vozilo hitne pomoći. G. Hajrudin Ahmetlić je predao ključeve vozila direktoru Opće bolnice prim.dr. Hasanu Škilji, a Fadil Čostović dr. Amiru Dujsiću direktoru Doma zdravlja koji su izrazili svoje zadovoljstvo i zahvalnost na značajnoj donaciji koja će biti od velike koristi za građane općine Tešanj.

U okviru Sajma privrede Tešanj 2019, prvi dan svečanost je uveličalo uručenje certifikata Općini Tešanj i Udruženju Biznis Centar Jelah – Tešanj. Općini Tešanj uručen je BFC certifikat, čime je potvrđena uspješnost u kreiranju povoljnog poslovnog ambijenta, a Udruženju Biznis Centar Jelah – Tešanj svečano je dodijeljen certifikat ISO 9001:2015.

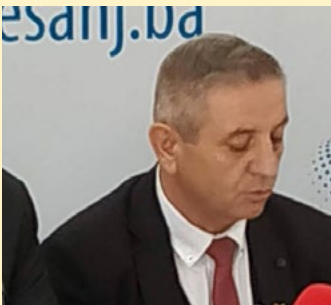

Svečano uručeni certifikati Općini Tešanj i Udruženju Biznis Centar Jelah – Tešanj

Implementacija sistema upravljanja kvalitetom u ovom Udruženju počela je u septembru prošle godine, da bi uspješno bila okončana tokom mjeseca maja ove godine. Ovaj standard je namijenjen za upotrebu u organizacijama svih veličina, u svim privrednim granama, i može ga koristiti bilo koja firma. Kao međunarodni standard, prepoznat je kao temelj na kojemu će svaka firma izgraditi sistem koji će osigurati zadovoljstvo kupaca i unaprjeđenje, i kao takvog, mnoge firme ga zahtijevaju kao minimalan uvjet da bi neka organizacija mogla postati dobavljač.

“Kvalitet je više nego jasan. Njega potvrđuju firme koje šalju jasnu poruku o progresu i koncentraciji privrednog adrenalina na ovom sajmu. I na kraju kvantitet koji potvrđuje broj izlagača i članova organizacije koja je zahtjevna operacija i koja je u Tešnju krenula sa 20 firmi. Sada ih ima preko 300 koje mnogo snažnije predstavljaju generatore privrednih procesa u Bosni i Hercegovini. Ovaj sajam je dio energije koja vuče naprijed, budite dio te energije”. - Izudin Ahmetlić, vlasnik grupacije Hifa Oil i član Organizacionog odbora UP Biznis Centar.

“BiH i Republika Sjeverna Makedonija imaju tradicionalno dobre prijateljske odnose u svim oblastima i na svim nivoima. Zato mi smatramo da fokus saradnje naših zemalja mora biti prije svega na ekonomiji i poboljšanju direktne saradnje između privrednih subjekata, poboljšanju infrastrukture povezanosti i saradnje”. - Nj. E Ekrem Ebibi, ambasador Republike Sjeverne Makedonije u BiH.

“Konkurentnost se često definira kao sposobnost neke zemlje da u uvjetima globalizacije osigura održivi rast produktivnosti, zaposlenosti i kvalitete života. Percepcija kvaliteta uglavnom se svodi na njemački kvalitet-italijanski dizajn. U BiH ima puno kompanija sa izvanrednim kvalitetom, i zahvaljujući njima BiH može ponosno isticati bh. proizvod i bh. dizajn. Ako želimo govoriti o kvalitetu i konkurentnosti, onda od Tešnja ne postoji bolje mjesto za to”. - Marko Šantić, predsjednik Privredne /Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine

“Kada dolazite u Tešanj, imate osjećaj da ima više proizvodnih hala od kuća. Imate utisak da je ovo jedna velika industrijska zona gdje svaka kuća predstavlja neki privredni subjekat i Tešanj je upravo po tome specifičan. Na tome treba graditi ekonomiju, privredu kao i regionalnu saradnju o kojoj toliko pričamo”. - Rasim Ljaljić, potpredsjednik Vlade, ministar Republike Srbije.

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine je zadnjih nekoliko godina partner ove značajne privredne manifestacije. U organizaciji Komore, održana je panel diskusija „Kvalitetom do konkurentnosti – budućnost bh ekonomije“, koju je moderirao predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH g. Marko Šantić. Panelisti su bili predstavnici uspješnih kompanija iz Bosne i Hercegovine, koje su se dokazale kvalitetom i čiji primjer trebaju slijediti i druge domaće kompanije. Panelisti su bili dr. Venan Hadžiselimović – Hifa Oil, Armin Humerović – Artisan, Jozo Puškarić – Maxhof d.o.o., Emir Kotorić – Madi d.o.o. i dr.sc. Mia Glamuzina, predsjednica nadzornog odbora P/GKFBiH.

Armin Huremović, je poručio da je kvalitet jedini put do uspjeha i svjetskog tržišta, ali da im predrasude sa kojima se suočavaju proizvođači u BiH otežavaju poslovanje u svakom smislu. Jozo Puškarić, izvršni direktor kompanije Maxhof d.o.o., kazao je da su dugo bili u dilemi da li raditi jeftin proizvod i ići na uštrb kvalitete. "U tom slučaju bismo naštetili brendu i tu smo mogućnost otklonili. Kvalitet mora biti na prvom mjestu", poručio je on. Da je kvaliteta ključ uspjeha, potvrdio je i Esmir Kotorić, zamjenik direktora firme Madi, te naglasio da moramo sinergijski djelovati, kako bi naši proizvodi bili konkurentniji na tržištu EU. Venan Hadžiselimović, izvršni direktor Grupacije Hifa Oil, je govoreći o sistemu upravljanja kvalitetom ove kompanije rekao da su kompanije orijentirane ka kupcu, traže lidere u svojim vlasnicima, rade na poboljšanju svojih proizvoda, a sve su to temeljna načela ISO standarda koji je model za uspjeh. Smatra da kompanije u BiH moraju biti kohezioni faktor i raditi zajedno. Mia Glamuzina, predsjednica nadzornog odbora PKFBiH, govorila je o makro i mikro ekonomskoj prednosti koje se međusobno prožimaju i istakla da fokus ne može biti samo na proizvodnji, ili samo na prodaji, već na cijelom procesu zadovoljavanja potreba kupca koji mora ostati vjeran i razvijati dalje brend svakog poduzeća.

Uvažavajući mišljenja prisutnih, na održanom panelu zaključeno je da svi zajedno trebamo raditi na poboljšanju imidža države i njegovog uticaja na privredni rast i razvoj, te da je kvalitet proizvoda/usluga, put do uspjeha!

Na ovogodišnjem sajmu održana je redovna godišnja skupština Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine na kojoj su usvojena godišnja dokumenta, Izvještaj o radu Komore za 2018. godinu i Program rada za 2019. godinu..

Drugog dana sajma, Privredna/ Gospodarska komora FBiH, u saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC), članicom Grupacije Svjetske banke, s ciljem da se sagledaju prepreke trgovini i utvrde prijedlozi za njihovo uklanjanje, organizirala je okrugli stol na temu „Izazovi u Zakonu o unutrašnjoj trgovini u FBiH“. Svoj doprinos realizaciji okruglih stolova dali su predstavnici sektora trgovine, obrtnici, te privredna društava iz različitih privrednih grana koja plasiraju svoje proizvode na bh. i inostrana tržišta. Privrednici su tokom okruglih stolova iznijeli brojne probleme koji otežavaju trgovinu, te umanjuju konkurentnost bh. firmi na domaćem i stranom tržištu.

P/G K FBiH je i ove godine raspolagala izložbenim prostorom, na kojem su predstavljeni promotivni materijali kompanija iz sektora metalske i elektro industrije, namjenske industrije, građevinarstva, turizma, automobilske industrije, tekstilne industrije, poljoprivrede i prehrambene industrije, uslužnih djelatnosti i drugih značajnih sektora iz BiH. Na sajmu su predstavljene aktivnosti i usluge koje nudi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, koje skupa sa Komorom stoje na usluzi svim privrednim subjektima u BiH. Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine vodi aktivnosti na zaštiti intelektualnog vlasništva vezane za patente, žigove, industrijski dizajn, oznake geografskog porijekla, topografije integritanog kola i biljne sorte, autorska prava i i skulpture, arhitektonski dizajn i sl.

15. tešanjki sajam će ostati upamćen po velikoj posjeti, mnogobrojnim kontaktima koje su ostvarile kompanije izlagači, ali i po poruci sa sajma a to je da treba više truda uložiti na jačanju regionalne saradnje.

pripremili: A.Mališević, J.Zejnilagić

Uspješno završena ENERGA 2019

Jačanje energetske proizvodnje znači i jačanje privrede

U periodu od 11. do 13. juna, 2019. godine, ENERGA je okupila više od stotinu uglednih domaćih i stranih kompanija koje su prezentirale trendove i raznovrsna istraživačka i proizvodna ostvarenja u oblastima proizvodnje i distribucije električne energije, fosilnih goriva, obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti.

Tokom tri dana trajanja, potaknuti su mnogi razgovori i pitanja o budućnosti energetike, kao i o tome koliko je energetska strategija važna za konkurentnost bh. privrede ali isto tako i o društvenoj svijesti kad se govori o važnosti energetske pitanja i politici održivog razvoja. Održane su sesije i paneli o nizu aktuelnih tema iz energetskog sektora, poput: investicija i integracije OIE u BiH, izgradnji Bloka 7 TE Tuzla, maloprodajnom tržištu električne energije u BiH, biogasnim elektranama i ostalim interesantnim temama...

Kao novina u odnosu na ranije sajmove, bilo je prisustvo učenika i studenata, mladih stručnjaka i start-up kompanija, koji su predstavili svoje poslovne ideje i projekte.

Organizatori posebno ističu kvalitetan i dobro posjećen konferencijski dio, koji je u tri dana i 14 sesija učesnicima ponudio aktuelne teme iz oblasti energetike i zaštite okoliša, uz učešće predstavnika svih relevantnih institucija, organizacija i privrednih subjekata iz ovih sektora.

Nakon zvaničnog otvaranja Sajma, konferencijski program započela je Međunarodna agencija za obnovljivu energiju IRENA sa sesijom “Analiza tržišta obnovljive energije: Jugoistočna Evropa”. Ovaj izvještaj ocrtao je politike u oblasti obnovljivih izvora energije, troškove, mogućnosti i potencijale u regiji, baveći se nizom bitnih pitanja, od tehnologija poput moderne bioenergije do regionalnog investicijskog okruženja. Izvještaj je također pregled socijalno-ekonomskih koristi razvoja obnovljive energije u Jugoistočnoj Evropi, uključujući njen uticaj na kreiranje radnih mjesta i BDP.

Prvog dana održani su i B2B susreti kompanija u organizaciji Sarajevske razvojne agencije SERDA koji su privukli pažnju bh. privrednika koji su inostrane partnere pokušali pronaći u okviru velikog broja realiziranih sastanaka.

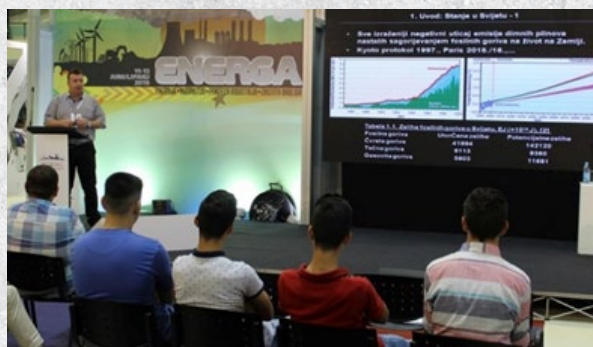
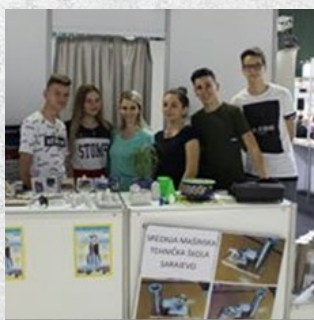
Drugog dana, Trgovinski odjel Ambasade Austrije u BiH pripremio je panel na kojem je predstavljeno osam austrijskih kompanija. Prezentirana su njihova iskustva i mogućnosti saradnje sa bh. kompanijama u ovoj oblasti a uvezivanje sa domaćim firmama omogućeno je kroz B2B susrete, na kojima je učestvovalo oko 30 bh. kompanija. U okviru Sajma objavljen je i vodič sa austrijskim kompanijama koje djeluju u BiH.

Sesija i panel diskusija o reformi sistema poticaja za obnovljive izvore energije u BiH, također je održana drugog dana Sajma. U okviru sesije je istaknuto da se ciljevi proizvodnje električne energije iz OIE ne mogu ispuniti kroz postojeće šeme poticaja u BiH koje trebaju biti troškovno efikasnije i tržišno zasnovane, te da naša država treba da nastavi podržavati OIE s ciljem dostizanja nivoa kad poticaji više neće biti potrebni. S novim šemama poticaja OIE na kojima se radi već dvije godine, dobit će se ili više projekata nego do sada za ista utrošena sredstva ili ista količina projekata, za manja utrošena sredstva – istaknuto je. Za izmjenu postojećih šema poticaja OIE u BiH predloženo je korištenje dobre prakse drugih, pretežno evropskih zemalja, uvažavajući specifičnosti energetskeg sektora u BiH.

U okviru jedne od sesija, o izgradnji Bloka 7 Termoeletrane Tuzla govorili su Senad Salkić, Izvršni direktor za kapitalne investicije EP BiH i Mirsad Jašarspahić, potpredsjednik Privredne komora FBiH. Naglašeno je kako je Blok 7 zamjena za postojeće blokove i da se projektuje u skladu sa savremenim tehnologijama (BAT), a njegovom izgradnjom osigurava se da emisija svih polutanata bude ispod dozvoljenih graničnih vrijednosti i zahtjeva legislativne EU i BiH.

Ove godine, P/G komora Federacije BiH je odlučila da na skupu ENERGA svoj prostor (i sajamski i konferencijski) ustupi mladim talentima. Svoj štand je tako prepustila učenicima srednjih tehničkih škola iz Sarajeva, i to: Škole metalnih zanimanja, Mašinske tehničke i Elektrotehničke škole. Štand se pokazao kao jedan od najzanimljivijih i najposjećenijih, jer su učenici na njemu predstavili svoje ideje i inovacije koje sami realiziraju u okviru praktične nastave.

Također, Komora se u konferencijskom dijelu predstavila zajedno sa partnerskom obrazovnom institucijom - Mašinskim fakultetom iz Sarajeva, kroz prezentaciju: “Aktuelna istraživanja i pravci razvoja termoenergetike u BiH”. Ovaj projekat Fakulteta prezentirao je prof.dr. Nihad Hodžić sa saradnicima Senidom Delićem i Kenanom Kadićem, trećeg dana manifestacije ENERGA.

Ove dvije navedene prezentacije učeničkog i studentskog stvaralaštva iz oblasti energetike i mehanike bile su dio ovogodišnjeg nastupa Privredne/Gospodarske komore FBiH.

Za kraj, najveći specijalizirani sajamsko-konferencijski događaj u ovom dijelu Evrope i ove godine je opravdao očekivanja izalagača, učesnika konferencije i organizatora koji je 10. Jubilarni Sajam najavio za 9. - 11. juni 2020. godine. ENERGA 2019 okupila je predstavnike brojnih domaćih i stranih organizacija i institucija, te je okončanim konferencijskim programom i ceremonijom dodjele priznanja izlagačima, krajem trećeg dana svečano zatvorena.

ENERGA 2019 je realizirana pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva energije, industrije i rudarstva FBiH i Vlade Kantona Sarajevo. Partneri projekta su Vanjskotrgovinska komora BiH i Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH. Sponzori su Ured specijalnog predstavnika u BiH, USAID EIA, UNDP, GIZ, FL Wind i BH Telecom.

pripremila: Lejla Sadiković dipl.ing.maš.

Privredna/Gospodarske komora F BiH na 86. međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu

Međunarodni poljoprivredni sajam u Novom Sadu svečano je otvoren 11. svibnja 2019. god.

Najveća i najznačajnija manifestacija u centralnoj Europi trajala je do 17. svibnja 2019. god. Posjetiteljima se predstavilo 1518 firmi, institucija i organizacija koje su došle iz 32 zemlje te donijeli proizvode i usluge iz 61 države. Zemlja partner sajma bila je Italija, Zemlja prijatelj Tunis.

Privredna/Gospodarska komora FBiH u suradnji s Vanjskotrgovinskom komorom BiH i Privrednom komorom RS organizirali su zajednički nastup gospodarstvenika BiH.

Na zajedničkom štandu Bosne i Hercegovine, površine 100 metara kvadratnih, Gospodarska komora FBiH predstavila je 6 kompanija: podrumi Andrija-Čitluk, vinarija Čitluk d.d., Madi d.o.o -Tešanja, Eko sir Puđa d.o.o - Livno, Adria-Hisartil rasadnik d.o.o.- Čapljina i Punionica vode Leda – Široki Brijeg. Posebno priznanje Novosadskog sajma „Veliku zlatnu medalju“ dobila je kompanija Eko sir Puđa-Livno.

Važno je naglasiti da su kompanije koje je ove godine predstavljala P/G komora FBiH obavile niz poslovnih susreta s posebnim osvrtom na plasiranje svojih proizvoda na srpsko tržište ali i s ostalim zemljama sudionicima sajma.

Bh. automobilska industrija po prvi put na sajmu "Global Automotive Components and Suppliers Expo 2019" u Stuttgartu

U periodu od 21. do 23. maja 2019. godine, u sklopu "Stuttgart Automotive Week 2019", kao jedna od pet tematskih sajamskih cjelina održava se "Global Automotive Components and Suppliers Expo 2019".

Privredna komora Federacije BiH, u saradnji sa USAID WHAM projektom, obezbijedila je nastup pet kompanija iz automobilske industrije BiH, te ovom prilikom kompanije izlagači imaju priliku da se pokažu u najboljem svijetlu i predstave asortiman njihovih proizvoda i usluga. Pored toga, ovaj sajam predstavlja izuzetnu priliku za bosanskohercegovačke kompanije da ojačaju postojeće i ostvare nove poslovne kontakte.

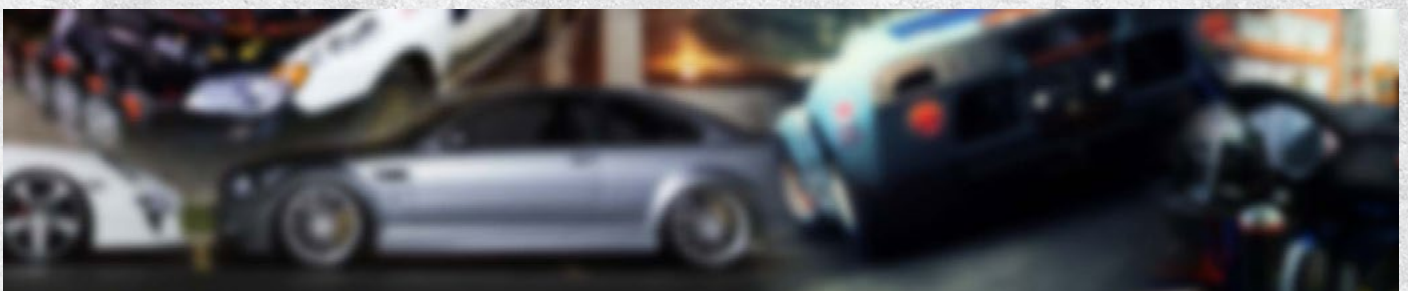
Na zajedničkom štandu površine 54 m², kompanije iz Bosne i Hercegovine imaju priliku da predstave svoje najnovije proizvode i dostignuća, kao i da prezentuju najnovije tehnike i tehnologije koje koriste prilikom izrade i obrade automobilskih dijelova i komponenti. Kompanije koje su se predstavile na prestižnom sajmu "Global Automotive Components and Suppliers 2019" ove godine su: Pobjeda d.d. Tešanj, MDG International Vogošća, Plamingo d.o.o. Gračanica, SurTec Eurosjaj d.o.o. Konjic i Cromex d.o.o. Prijedor.

Pored navedene tematske cjeline, u okviru "Stuttgart Automotive Week 2019" predstavljene su sljedeće oblasti:

- Engine expo + The POWERTRAIN technology show,
- Automotive interiors EXPO 2019 Europe,
- Automotive testing EXPO 2019 Europe,
- Autonomous Vehicle TECHNOLOGY EXPO 2019.

Ovogodišnji sajam se održava na površini od preko 50.000 m², sa preko 900 izlagača iz više od 90 zemalja cijelog svijeta.

Pored brojnih posjeta, vrlo bitno je naglasiti posjetu predstavnika Daimler AG prvog dana sajma zajedničkom štandu BiH. Tom prilikom se razgovaralo o planovima Daimler AG za budućnost kao i trenutnim trendovima, te na koji način kompanije iz Bosne i Hercegovine mogu postati dobavljačima Daimler AG-a odnosno kako najlakše da se uključe u lanac dobavljača. Koordinator Projekta "Razvoj automobilske industrije FBiH" Armin Hodžić i predstavnici Daimler AG-a su dogovorili, kao naredni korak, što skorije predstavljanje kompanija automobilske industrije BiH predstavnicima Daimler AG-a odnosno održavanje ciljanih B2B sastanaka te povezivanje kompatibilnih automobilske kompanija BiH i SR Njemačke.

Drugog dana sajma, zajednički štand je posjetio i Generalni konzul Bosne i Hercegovine u Štuttgartu gosp. Began Muhić te predstavnici Agencije za unapređenje stranih investicija u BiH, direktor gosp. Gordan Milinić i šef odjela za promociju i ulaganje Nina Pabrić. Tokom razgovora, potpredsjednik Privredne komore FBiH Mirsad Jašarspahić je Generalnog konzula upoznao sa trendovima i potencijalima automobilske industrije Bosne i Hercegovine koji je tom prilikom izrazio zainteresiranost, te svoje kapacitete stavio na raspolaganje za ostvarivanje što bolje povezanosti i saradnje između auto kompanija ove dvije zemlje.

Predstavnik organizatora sajma UKI Media & Events, gosp. Humphrey Lee, informirao je predstavnike P/G K FBiH da je rezervacija sajamskog prostora za narednu godinu već počela i da je 40% prostora za sljedeću godinu zakupljeno već prvog dana sajma.

Na sajmu se može vidjeti budućnost automobilske industrije i brzina promjena koje se dešavaju u ovoj grani industrije. Upravo to nalaže bosanskohercegovačkoj au-

tomobilskoj industriji da prati trendove i nastavi aktivno prisustvo na svjetskim smotrama proizvođača dijelova i komponenti automobila koje pokazuju pravac razvoja automobilske industrije

pripremio: Armin Hodžić dipl.ing.el.

Privredna komora FBiH na sajmu Ekoloji 15-18.05.2019 godine Izmir

Na poziv i u organizaciji BIGMEV-a , organizatora preko 20 sajmova u Turskoj godišnje, predstavnik Privredne Komore FBiH u pratnji predstavnika bh gospodarstvenika iz oblasti ekološke proizvodnje hrane resursa u FBiH , su učestvovali na Međunarodnom sajmu EKOLOJI koji je održan od 15. do 18.05. u Izmiru u novoizgrađenom modernom kompleksu ukupne površine od 330000 m2 izgrađenom isključivo za sajamske i kongresne namjene.

Sajam je okupio eksperte i proizvođače u oblasti ekologije hrane i odjeće iz cijelog svijeta. U bosanskohercegovačkoj privrednoj delegaciji su bili predstavnici poduzeća H&H Fruit HEKO d.o.o. Bugojno, FRUTTI-FUNGHI d.o.o. Visoko te predstavnici boračkih zadruga, pretežno iz poljoprivrednog sektora .

Na sajmu su bili predstavljeni:

Organska hrana; Strojevi ;Organski tekstil; Organska gnojiva i lijekovi; Organski proizvodi za osobnu higijenu ;Obnovljiva energija; Organski turizam; Laboratoriji...

Zbog unaprijed isplaniranih i dogovorenih te posebnog prijema u prostorijama Počasnog generalnog konzulata Bosne i Hercegovine u društvu Počasnog generalnog konzula BiH gosp. Kemala Baysaka iskorištena je prilika za susret sa Predsjednikom svjetskog saveza dijaspore Bosne i Hercegovine, gospodinom Hasanom Šehovićem, koji već godinama živi i radi u Izmiru.

-Tijekom svih protokolarnih i radnih sastanaka u društvu bosanskohercegovačke delegacije je bio gospodin Kemal Baysak generalni Počasni Konzul BiH u Turskoj dajući time dodatni značaj BH delegaciji. Cijelo vrijeme boravka bosanskohercegovačka delegacija je imala operativnu i logističkupodršku kako organizatora sajma tako i generalnog počasnog konzulata BiH.

pripremio: Ivica Barbarić dip.ing.agr.

Privredna/Gospodarska komora FBIH na China Brand Fair- Budimpešta, Mađarska

Od 03. do 05.06.2019.godine održao se još jedan China Brand Fair u Budimpešti, Mađarska.

Sajam se održava u organizaciji CECZ - kineske agencije sa sjedištem u Budimpešti u suradnji sa Kineskom privrednom komorom i uz podršku Ministarstva privrede Kine i Biroa za razvoj trgovine Kine, čiji je zadatak promocija kineskih trgovinskih i investicijskih aktivnosti na području jugoistočne Europe, kao i povezivanje partnerskih komora iz zemalja jugoistočne Europe 16+1.

China Brand Fair 2019 je najveći i najvažniji izložbeni sajam kineskih brendova u centralno istočnoj Europi, kao i mjesto gdje tvrtke iz ove regije mogu jednostavnije stupiti u direktan kontakt sa potencijalnih partnerima kako iz Kine, tako i iz zemalja iz regije.

Sajam je okupio preko 300 kineskih tvrtki iz oblasti automobilske, kemijske, elektro/energetske, građevinske, prehrambene, tekstilne industrije, te iz oblasti turizma.

Na marginama sajma su održani i B2B sastanci na kojima su predstavnici Privredne Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u razgovorima za partnerima sajma, predstavljali potencijale bosansko hercegovačke industrije, tvrtke članice PGKFBIH, te se razgovaralo o mogućim suradnjama u budućnosti.

Osim Privredne/Gospodarske komore FBIH i tvrtki iz Bosne i Hercegovine, iz regije centralno istočne Europe na sajmu su sudjelovali i predstavnici Hrvatske, Srbije, Rumunjske, Ukrajine, Slovačke i Slovenije.

pripremila: Danijela Lovrić dipl.ecc.

Održana druga Zajednička godišnja konferencija Foruma gospodarskih komora, gradova i sveučilišta Jadransko jonske regije 6.- 8.svibnja/maja 2019. - Budva, Crna Gora

Četvrti EUSAIR Forum koji su zajednički organizirali Crna Gora i Europska komisija i uz podršku strateškog projekta EUSAIR FacilityPoint održan je u Budvi, Crna Gora 7. i 8. svibnja 2019. godine. Forum je organiziran u koordinaciji sa Drugim zajedničkim Forumom Jadransko-jonskih gospodarskih komora, gradova i sveučilišta. Dva događaja predstavljala su zajedničke napore Ministarstva vanjskih poslova, Ureda za europske integracije i Gospodarskih komora.

Događaj je bio velika i jedinstvena prilika za promicanje dublje i šire suradnje između zemalja članica EUSAIR-EU i država kandidatkinja / potencijalnih kandidata koje sudjeluju u EUSAIR-u s posebnim naglaskom na područjima Plavog rasta i Turizma.

Službeno otvaranje IV. Eusair Foruma između glavnih uvodnih govora obuhvaćalo je intervenciju: gospođe Corine-Crețu, europske povjerenice za regionalnu politiku; G. Karmenu Vella, europski povjerenik za pomorstvo i ribarstvo; Vlastimir Golubović, predsjednik Gospodarske komore Crne Gore; G. Rudolf Niessler, direktor za pametno i održivo razvijanje i provedbu programa, Europska komisija, DG REGIO; Mirjana Čagalj, predsjednica Foruma Jadransko-jonskih gospodarskih komora; G. Danilo Nikolić, predsjednik UniAdriona; Gđa. Ida Simonella, glavni tajnik Foruma jadransko-jonskih gradova i gđa Eleni Marianou, glavni tajnik Konferencije perifernih pomorskih regija.

Uvodni govor održao je gospodin Duško Marković. Premijer Crne Gore naglasio je važnost Strategije EUSAIR za razmjenu najboljih praksi i jačanje mehanizama EU. Strategija je dodana vrijednost za prekograničnu međunarodnu suradnju, a makroregija odražava sve europske vrijednosti: jadransko jonsko područje je važan prirodni i ekonomski resurs, dom više od 70 milijuna stanovnika koji dijele resurse i potencijal, unatoč različite ekonomske pokazatelje. Na tim područjima, istaknuo je premijer, važno je ulagati u istraživačke sektore, kroz gradove, sveučilišta i gospodarske komore.

Tada je došao red za predstavnike Foruma da daju svoje pozdrave, kao i za predsjednika Gospodarske komore Crne Gore. Potonji je naglasio kako jadransko jonsko područje promiče mobilnost i to vodi razvoju veće integracije. Od 2000. godine Forum AIC-a radi na razvoju područja, iu tom smislu nova ulaganja su temeljna.

„Iznimno je važno uključiti sve zainteresirane strane kako bi se što učinkovitije ostvarila EUSAIR strategija i akcijski plan“. Tako je započeo govor predsjednice Foruma, Mirjane Čagalj.

Fokus i aspekti naših postupaka se razlikuju, ali svi imamo jedan cilj, a to je dobrobit jadransko jonske regije, što je i

moto ovogodišnje konferencije. Naš fokus je na ekonomskom razvoju i prosperitetu cijelog područja od 2001. godine, kada su Gospodarska komora Ancona i Hrvatska gospodarska komora Splitska županijska komora osnovali našu udruhu, jedinstvenu mrežu u gospodarskom svijetu jadransko-jonskog područja.“, Rekla je gospođa Mirjana Cagalj.

Predsjednik je naglasio kako je potpora Europske komisije vrlo važna, zahvaljujući kojoj se provodi projekt AI-NURECC.

Također, na ovom događaju organizirane su aktivnosti i inicijative u okviru projekta AI-NURECC. Konkretno, organizirane su tri radne skupine u okviru projekta i strukturirane na temelju EUSAIR stupova: društveni izazovi, ekonomske analize i - naravno - žensko poduzetništvo.

„Digitalizacija - alat za razvoj društva i gospodarstva“ bio je naslov prve radne skupine, koju je moderirao doc. dr. sc. Marko Šantić, predsjednik Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine.

„Razvoj jadranskog jonskog područja kroz suradnju - mogućnosti i izazovi“ i „Inovativne žene u kreativnim industrijama jadranske i jonske regije“ bile su glavne teme odgovarajućih radnih skupina za ekonomsku i političku analizu i žensko poduzetništvo.

Ostale radne skupine AIC-a održane su zajedno s EUSAIR-ovim Stupovima strategije, na kojima su sudjelovali i govornici AIC Foruma.

U širem kontekstu, održani su i sastanci Upravnog odbora i Glavne skupštine Foruma AIC, s izborom novog predsjednika: Gino Sabatini, predsjednik Gospodarske komore Marche, koji je jednoglasno izabran od strane Skupštine. Nakon dvije godine hrvatskog predsjedanja, koju je održala gospođa Mirjana Cagalj, vdpredsjednica Splitske gospodarske komore, vodstvo se vraća u Italiju.

Forum Upravnog odbora AIC-a ima i novog potpredsjednika: gospodina Marka Šantića iz Komore Federacije Bosne i Hercegovine, do sastanka izvanredne Skupštine Foruma koja će se održati na Arti sljedeće jeseni. Arta je doista izabrana za domaćina 11. kongresa ženskog poduzetništva u jadransko-jonskom području. Tom prigodom, izmjena Statuta, o kojoj se već raspravljalo na sastanku održanom 8. svibnja, bit će podnesena na odobrenje Skupštini, uz uključivanje dva dodatna potpredsjednika, kao i izmjene predsjedništva i potpredsjednika. Komore osnivanja Foruma: Gospodarska komora Split i Gospodarska komora Marche.

Nakon 2. zajedničke konferencije tri foruma i 4. Foruma EUSAIR-a u Budvi, od 6. do 8. svibnja, Budvanska deklaracija usvojena je 8. svibnja 2019. godine od strane visokih političkih predstavnika JJI / Zemalja sudionica EUSAIR-a na Ministarskom sastanku Jadranskog Jonskog vijeća / EUSAIR-a.

pripremila: Danijela Lovrić dipl.ecc.

Međunarodna konferencija: SAJAMSKA INDUSTRIJA – DISRUPTOR OR DISRUPTEE?

Povodom obilježavanja 110. obljetnice Zagrebačkog velesajma i Međunarodnog dana sajamske industrije - Global Exhibitions Day, Zagrebački velesajam organizirao je međunarodnu konferenciju: SAJAMSKA INDUSTRIJA – DISRUPTOR OR DISRUPTEE?

Konferencija je pokušala dati odgovore na neke od aktualnih pitanja moderne sajamske industrije, a među njima kako razotkriti utjecaj sajmova i evenata u novoj poslovnoj stvarnosti međupovezanih ekonomija, na koji način iskoristiti potencijal sajamske industrije kao izvozne, investicijske i komunikacijske platforme u realnoj i virtualnoj areni te dati putokaz kako podijeliti novo znanje i uvide o transformaciji industrije u doba digitalizacije i osvijestiti ulogu sajamske industrije u brendiranju destinacije i multiplikativnim razvojnim efektima.

Konferenciju je moderirao g. Željko Kardum. U pozdravnim govorima obratili su se dr.sc. Dina Tomšić, direktorica Zagrebačkog velesajma, gđa. Ana Mandac, pomoćnica ministra gospodarstva, poduzetništva i obrta, a Konferenciju je otvorio Milan Bandić, gradonačelnik Grada Zagreba. Plenarno predavanje - Study on the global exhibition industry & the evolution of exhibitions - održao je Nick Dugdale-Moore, Regional Manager - Europe, UFI.

Konferencija je organizirana kroz tri panela :

1. SAJAMSKA INDUSTRIJA KAO IZVOZNA, INVESTICIJSKA I KOMUNIKACIJSKA PLATFORMA HRVATSKOG GOSPODARSTVA,
2. SAJAMSKA INDUSTRIJA – DISRUPTOR OR DISRUPTEE?
3. SAJMOVI KAO ODRŽIVI TURISTIČKI PROIZVOD I BREND AMBASADORI.

Uvodničari panela bili su dr.sc. Tomislav Radoš, potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore za industriju i energetiku i prof.dr.sc. Božo Skoko.

Panelisti ova tri panela bili su uglednici gospodarskog, sajamskog i komorskog sektora zemalja u regiji doc. dr.sc. Olivera Majić, zamjenica gradonačelnika Grada Zagreba Ana Mandac, pomoćnica ministra gospodarstva, poduzetništva i obrta, Nick Dugdale-Moore, Regional Manager - Europe, UFI, dr.sc. Dina Tomšić, direktorica Zagrebačkog velesajma, Franc Pangerl, predsjednik Upravnog odbora Celjski sejem, doc.dr.sc. Marko Šantić, predsjednik Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, Mirjana Resner, voditeljica Odjela za sajmove i poslovne prezentacije Hrvatske turističke zajednice, Zoran Kasum, direktor Hotel & Destination Consulting, mr.sc. Alen Vukašinović, direktor Osječkog Sajma, Bogdan Šarić, direktor sajamskih projekata, Sajam Split, Bojan Mijok, direktor sajma Viroexpo, Mladen Staroveški, direktor Službe za sajmove i događanja, Zagrebački velesajam, Darko Buković, osnivač i glavni urednik Poslovni FM.

Mnogi slučajevi diljem svijeta pokazali su da se javna ulaganja u sajamske prostore i odgovarajuću infrastrukturu isplate, a najbolji su primjer njemački sajmovi, koji su u vlasništvu gradova i pokrajina. Njemačke primjere jačeg ulaganja u sajamsku infrastrukturu slijede nova ulaganja u Kini i Aziji. Europske institucije otvorene su za jaču suradnju sa svjetskom i europskom sajamskom industrijom. Prepoznate su prednosti tradicionalnih sajмова nad digitalnim poslovnim kontaktima uz uvjet da tehnološki napredak i digitalizacija moraju biti korišteni u pripremi i organizaciji sajamskih manifestacija. Neke od prednosti na koje su panelisti ukazali su i kontakt licem u lice (engl. face-to-face, F2F), dobra marketinška prilika za promidžbu poslovnih mogućnosti, posebice za mala i srednja poduzeća, privlačenje raznih 'influencera' pojedinih industrija, mogućnost razmjene znanja i iskustava s drugim ključnim igračima industrije, upoznavanje s glavnim trendovima i inovacijama u kratkom vremenu, otvaranje novih tržišta i internacionalizacija poslovanja te velik povrat investicije (procjenjuje se da svaki uloženi euro tijekom sajma tvrtkama nosi povrat od dva eura, a dugoročno osam).

P/GKFBiH na 16. Drvno – tehnološkoj konferenciji u Opatiji

U Opatiji je 3. i 4. lipnja 2019.g. pod visokim pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske i četiri državna ministarstva održana 16. Drvno – tehnološka konferencija.

Između ostalih u pozdravnom i uvodnom dijelu Konferenciji se obratio i predsjednik Gospodarske komore F BiH doc.dr.sc. Marko Šantić naglasivši potrebu regionalne suradnje i umrežavanja, te istakao kako Gospodarska komora F BiH i Hrvatska gospodarska komora imaju dugogodišnju uspješnu suradnju, ne samo kroz drvni sektor nego i u sektorima turizma, poljoprivrede, energetike i informacijskih tehnologija. Gospodarska komora F BiH je ove godine na konferenciji u Opatiji imala status regionalnog partnera.

Ovogodišnja Drvno – tehnološka konferencija bazirala se na teme kao što su R&D, kadrovi i dizajn, poboljšanje institucionalnog okvira, energija iz drva, brendiranje i promocija drva kao materijala, razvoj tehnologija, situacija na tržištu rada i druge.

Namarginama konferencije upriličen je studijski posjet Gorskom kotaru (drvno – prerađivački pogon i šumsko područje), i sastanak projektnog konzorcija FORESDA.

pripremila: Josipa Topić dipl.ecc.

Održan sastanak mediteranskog savjetodavnog odbora PlasticsEurope - The Mediterranean Advisory Board (MBA)

Privredna komora Federacije BiH bila je domaćin prvog ovogodišnjeg sastanaka Mediteranskog savjetodavnog odbora PlasticsEurope - The Mediterranean Advisory Board, koji se održao 16.05.2019. godine, u hotelu Europa, u Sarajevu. Sastanku su prisustvovali članovi Odbora iz: Italije, Turske, Albanije, Hrvatske, Srbije, Rumunije, Bugarske, Grčke i Bosne i Hercegovine.

Sjednicom je predsjedavao predsjednik Odbora- MBA, g. M.Covezzi , a nakon uvodnog pozdrava kao domaćin potpredsjednik Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine - g. Mirsad Jašarspahić, koji je ujedno član Odbora, održao je prezentaciju o mogućnostima investiranja u BiH, njenim potencijalima te onoga po čemu je BiH prepoznatljiva na svjetskom tržištu. Poseban akcent odnosi se na rad i aktivnosti PKFBiH, mogućnosti angažovanja eksperata kroz komorski rad, te onoga što Komora može pružiti privrednim subjektima.

Tema sastanka odnosila se na: Strategiju za plastične mase EU, zakonsku regulativu i novu direktivu recikliranja i upotrebe plastičnog otpada usvojene od strane Evropske komisije. Također, razgovaralo se i o uticaju plastičnog otpada na okolinu, te mogućnosti pristupa fondovima kako bi se rješavanju ovog problema pristupilo globalno.

Predstavnica Hrvatske gospodarske komore, gđa. Pavlović istakla je značaj postojanje Strategije EU, ali da su za rješavanje i napredak ove industrije neophodne i nacionalne strategije razvoja. Članovi Odbora održali su prezentacije o stanju ovog sektora unutar zemalja članica, po osnovu kojih su doneseni adekvatni zaključci.

Predsjednica najmlađe asocijacije pri PKFBiH - Udruženje operatera sistema u FBiH, gđa. Amela Hrbat, održala je prezentaciju pod nazivom: Iskustva sistema upravljanja otpadom u Bosni i Hercegovini. Kroz prezentacijski sadržaj prikazan je napredak koji je postignut u proteklih godinama od kada je uspostavljen sistem upravljanja otpadom. Glavni cilj osnivanja ovog Udruženja jeste unaprijeđenje i razvoj sistema reciklaže te iskorištavanja ovih posebnih kategorija otpada u Federaciji BiH, stoga je prisustvo na ovom sastanku od velikog značaja za razmjenu iskustava i praćenja svjetskih trendova. Znanje, višegodišnje iskustvo i značajna infrastruktura članica Udruženja, koje su uspostavljene po principu primjera dobre prakse iz EU, može se iskoristiti za dalje unaprijeđenje sistema reciklaže i iskorištenja ambalažnog, te elektronskog i elektroničkog otpada u Bosni i Hercegovini.

Članovi Odbora MBA

pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

U organizaciji P/GKFBiH održan poslovni forum

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine (P/GKFBiH) i Regionalnog udruženja prostornih planera za istraživanje, razvoj i prekograničnu saradnju zapadnog Balkana (RUPP-IRIS), 30.05.2019. godine u Sarajevu u prostorijama Komore, održan je Poslovni forum na teme:

- Prostorni plan Federacije BiH,*
- Privredna infrastruktura regionalnog značaja,*
- Autoputevi, brze ceste i drugi projekti od regionalnog značaja.*

Povod za organizovanje predmetnog foruma je neusvajanje prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine iako je njegova izrada počela 2008. godine, a u parlamentarnoj proceduri bio 2014. godine. U njegovu izradu uloženo je dosta sredstava, uz angažovanje brojnih institucija u procesu izrade i razmatranja nacrti i prijedloga plana. Usvajanje ovog strateškog razvojnog i dugoročnog planskog dokumenta za Federaciju BiH je, prije svega, zakonska obaveza. Posljedice neusvajanja ovog plana su brojne i sa ozbiljnih negativnim efektima, a posebno:

- nemogućnost usaglašavanja kantonalnih prostornih planova sa Prostornim planom Federacije BiH
 - nemogućnost usaglašavanja ovog plana sa Prostornim planom Republike Srpske
 - nemogućnost usaglašavanja prostornih planova Federacije BiH i RS-e sa prostornim planovima susjednih država
 - nedefinisan status trasa i drugih elemenata planiranih infrastrukturnih objekata od regionalnog i međudržavnog značaja
 - izostanak formalno-pravne i suštinske verifikacije brojnih opredjeljenja planiranja razvoja, uređenja i zaštite pojedinih područja na prostoru Federacije BiH-e.
- Na poslovnom forumu su učestvovali stručnjaci, kako iz oblasti i prostornog planiranja, privredne infrastrukture

i oblasti saobraćaja. Učesnici su iznijeli niz informacija o navedenim temama iz svojih oblasti.

U uvodnm dijelu Poslovnog foruma učesnicima se obratio potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine Mirsad Jašarspahić, koji je istaknuo da se negativni efekti ne usvajanja prostornog plana Federacije odražavaju na realizaciju kapitalnih investicija, a posebno kada su u pitanju projekti privredne infrastrukture

U okviru Poslovnog foruma održana su dva Panela.

U okviru Panela I „Prostorni plan Federacije Bosne i Hercegovine“ Šaćir Šošević je izlagao o „Konvenciji o prostornom planiranju, uređenju i zaštiti prostora Zapadnog Balkana“, a Elmira Pašagić pravni ekspert USAID u Sektoru energije imala je izlaganje o Projektu „Analiza sektora prostornog planiranja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa zaključcima i preporukama“. Iz Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo Doc. Dr. Jasmin Taletović je istakao važnost geografskog informativnog sistema (GIS) u prostornom planiranju.

U okviru Panela II „Privredna infrastruktura u prostornom planiranju“ Mladen Goluža, šef odsjeka za puteve, željeznice, plovne puteve, luke i cjevovode, u Ministarstva komunikacija Bosne i Hercegovine, rekao je da prostorni planovi Federacije Bosne i Hercegovine i Re-

publike Srpske nisu usaglašeni što stvara velike probleme projektantima. Jadranko Puljić pomoćnik ministra Ministarstva prometa i komunikacija Federacije Bosne i Hercegovine naveo je da je činjenica da se treba donijeti prostorni plan Federacije i prostorni planovi kantona kao bi se mogle planirati trase putne infrastrukture.

Prof. dr Osman Lindov se osvrnuo na zakonske obaveze i nadležnosti za donošenje prostornih planova. Posebno je istaknuo da je i zbog konekcija sa susjednim državama potrebno što prije donijeti i usaglasiti prostorne planove. Amir Fejzić iz JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine, govorio je ključnim dokumentima za planiranje saobraćaja, a Samra Talić iz JP Elektoprivreda Bosne i Hercegovine prezentirala je aktivnosti i projekte koji su u dugoročnom planu JP, a koji se odnose na nove hidroelektrane, vjetroelektrane i termoelektrane.

Na kraju Poslovnog foruma svi su se složili da obzirom da je prošlo nekoliko godina od izrade u razmatranja Prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine isti je potrebno inovirati izmjenama i dopunama na osnovu usvojenih planova razvoja kantona i općina sa Prijedlogom prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine, te sektorskih strategija javnih preduzeća. Na Poslovnom forumu doneseni su zaključci:

ZAKLJUČCI

1. Obzirom da je prošlo nekoliko godina od izrade i razmatranja PP FBiH isti je potrebno inovirati (izmjenama i dopunama) na osnovu usvojenih i usaglašanih planova razvoja kantona i općina sa prijedlogom PP FBiH, te sektorskih strategija razvoja javnih preduzeća privredne infrastrukture.

2. Neusvajanje Prostornog plana Federacije ima za posljedicu niz otežavajućih okolnosti primjene načela prostornog planiranja definisanih članom 3. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta Federacije BiH, te isti treba čim prije usvojiti. Pored toga, nepostojanje Prostornog plana FBiH predstavlja ozbiljnu prepreku za investiranje u Federaciji BiH u svim oblastima važnim za njen ekonomski razvoj. Na primjer, u energetskom sektoru, ovaj problem je identificiran i objašnjen u USAID

EIA Analizi pravnog okvira i preporukama za otklanjanje prepreka za investiranje u sektor energije u FBiH, a koju je razmatrala i odobrila Vlada FBiH u augustu 2018. godine.

3. Sugerise se organizatorima ovog Forumu da sa predstavnicima javnih preduzeća privredne infrastrukture u Federaciji BiH, kao značajnim korisnicima prostora i nosiocima razvoja Federacije BiH, definišu prijedloge i preporuke u pogledu inoviranja i usvajanja PP FBiH, te iste predoče nadležnim organima u Federaciji BiH, kantonima, općinama i gradovima.

4. Konvencija o prostornom planiranju, uređenju i zaštiti prostora Zapadnog Balkana čini dobru osnovu i prihvatljiv model za primjenu načela prostornog planiranja te se ista preporučuje za prihvatanje i daljnju primjenu.

5. Prisutni predstavnici organa i institucija BiH, Federacije BiH izražavaju svoju opredjeljenost da efikasno i u skladu sa svojim nadležnostima izvrše potrebne aktivnosti u fazi priprema, i fazi izgradnje objekata privredne infrastrukture. Pri tome se, posebno, misli na:

- aktivno učešće u razmatranju i prihvatanju pravaca/trasa puta za koju se, odgovarajućom dokumentacijom, utvrdi da je najpovoljnija s aspekta investitora, ali i općina, kantona i Federacije BiH,

- pravovremene pripreme i usvajanje potrebnih izmjena i/ili dopuna prostorno-planske dokumentacije, na svim nivoima obuhvata.

- efikasniji rad nadležnih organa uprave i institucija u postupcima izdavanja raznih saglasnosti i odobrenja koja su u vezi sa pripremanjima i realizacijom investicionih projekata.

6. Učesnici Forumu smatraju održavanje ovog poslovnog foruma uspješnim i korisnim, te preporučuju organizatorima da nastave sa održavanjem istih.

pripremila: Dijana Skender-Grebo, dipl.pravnik

P/G K FBiH i USAID WHAM projekat organizirali seminar "Spremni za sajam – Fit for Fair"

Kako osigurati što uspješniji sajamski nastup bilo je u fokusu seminara „Spremni za sajam – Fit for Fair“, koji su u Sarajevu 27.06.2019. godine organizirali Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH i USAID WHAM projekat.

Tokom seminara su kroz konkretne primjere i praktični rad predstavljene elemente o kojima je bitno voditi računa kod priprema i samog izlaganja na sajamskim manifestacijama. Obzirom na značajna sredstva koja preduzeća ulažu u nastupe, naglašen je značaj temeljitih i blagovremenih priprema za sajmove, posebno u pogledu animiranja ciljnih grupa da posjete štand preduzeća, osmišljavanja štanda, te pripreme štand timova koji će predstavljati preduzeće na sajmu.

Učesnicima su također predstavljene alate koje mogu koristiti prilikom planiranja sajamskog nastupa, objedinjavanja podataka prikupljenih kroz razgovore sa posjetiocima štanda te praćenja rezultata izlaganja na sajmu. Istaknuto je da, uz primjenu ovih alata i datih smjernica, svaka firma treba kreirati strategiju sajamске prezentacije polazeći od onoga što ju čini specifičnom, te da su sajmovi podjednako važni kako za sticanje poslovnih kontakata i novih kupaca, tako i za dobijanje informacija o savremenim trendovima u određenoj industriji.

Seminare je vodila gđa Spomenka Kolar-Zovko, vlasnica Akademije „Escolar“ iz Darmstadta, SR Njemačka. Gđa Kolar-Zovko ima bogato iskustvo u pripremi preduzeća za izlaganje na sajmovima, sa više od 3.000 učesnika obuka za štand timove na godišnjem nivou. Na ovom interaktivnom seminaru učestvovalo je 8 predstavnika iz 6 firmi metalske industrije.

Osnovano Udruženje za elektromobilnost pri Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH

Osnivačka skupština Udruženja za elektromobilnost, u okviru Sektora za energetiku Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, održana je dana 29.05.2019. godine u prostorijama Komore u Sarajevu.

Skupštini su prisustvovali predstavnici pravnih subjekata sa teritorije Federacije BiH, koji su izabrali Odbor Udruženja, sastavljen od predstavnika kompanija iz ovog sektora. Članovi Skupštine na današnjoj sjednici su izabrali predsjednicu Udruženja, dr. sci. oec. Suada Penava iz JP Elektroprivreda BiH, a za potpredsjednike Udruženja doc. dr. sc. Drago Bago, dipl.ing.el. (JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar) i Samid Ahmatović, dipl.oec (Hager d.o.o.).

Sjedište Udruženja za elektromobilnost pri Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH je u ulici Branislava Đurđeva 10, u Sarajevu.

Osnovni ciljevi Udruženja su:

1. Zastupanje interesa svojih članica u cilju razvoja sektora elektromobilnosti u FBiH;
2. Okupljanje privrednih i drugih subjekata iz oblasti automobilske industrije, elektroenergetike, elektroindustrije, saobraćaja, zaštite okoliša, distribucije nafte i naftnih derivata, kao i subjekata iz drugih djelatnosti, koji prepoznaju elektromobilnost kao inovativnu tehnologiju koja može doprinijeti razvoju njihove vlastite poslovne djelatnosti te pomoći u ostvarivanju obaveza i ciljeva Bosne i Hercegovine iz domena energetske i klimatske politike;
3. Promocija razvoja elektromobilnosti u FBiH i BiH, u smislu većeg korištenja električnih vozila i izgradnje prateće infrastrukture, s ciljem zaštite životne sredine, smanjenja emisije štetnih gasova, podsticanja i poboljšanja energetske efikasnosti i povećanja bezbjednosti u saobraćaju;

4. Pokretanje inicijativa prema nadležnim ministarstvima, vladama i drugim institucijama za dopunu i izmjenu zakonske regulative u cilju stvaranja potrebnih administrativnih i tehničkih preduslova za veće korištenje električnih vozila i izgradnju prateće infrastrukture;
 5. Istraživanje mogućnosti finansiranja projekata elektromobilnosti iz domaćih i inostranih fondova i razvojnih programa, te učešće u osmišljavanju projekata za finansiranje koji su od zajedničkog interesa za više članica Udruženja;
 6. Saradnja sa medijima u cilju informisanja javnosti o aktuelnostima u oblasti elektromobilnosti, o mogućnostima i koristima ove inovativne tehnologije, te o preduslovima za njenu širu primjenu u bosanskohercegovačkom okruženju;
 7. Saradnja sa drugim udruženjima i organizacijama iz oblasti elektromobilnosti, sa posebnim akcentom na regionalnu saradnju, u cilju izučavanja najboljih praksi i iskustava, te iniciranja zajedničkih projekata;
 8. Iniciranje uspostave jedinstvene mape punionica za električna vozila za Bosnu i Hercegovinu;
 9. Učešće u organizaciji stručnih i promotivnih skupova i događaja u cilju edukacije građanstva i drugih potencijalnih korisnika električnih vozila i punionica, kao i edukacije profesionalnog osoblja, te razmjena iskustava, ideja i mišljenja.
- Potpredsjednik P/G komore FBiH Mirsad Jašarspahić pozvao je sve zainteresirane da se pridruže radu Udruženja, te naglasio značaj prilagođavanja rastućem trendu razvoja električnih vozila i njihovog utjecaja na sve ostale oblasti, poput turizma, industrije, itd.

Na skupu je također izražen potencijal koji BiH sa svim svojim resursima i prednostima posjeduje po pitanju elektromobilnosti, a ujedno i potreba za tim, s obzirom na zagađenost koja sve više prijete bh. gradovima.

pripremila :Andreja Softić dipl.ecc.

Održana sjednica odbora Udruženja metalne i Elektro industrije

U Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije Bosne i Hercegovine u četvrtk 20.6.2019. godine održana je sjednica Odbora Udruženja metalne i elektro industrije.

Na sjednici je razgovarano o stanju metalne i elektro industrije u BiH i analizirani su statistički pokazatelji u ovom sektoru za prvi kvartal 2019. godine. Razmatrane su pokrenute inicijative iz prethodnog perioda sa informacijom o njihovom statusu u resornim ministarstvima, te najavljene daljne aktivnosti po pitanju pokrenutih inicijativa. Razgovarano je o nedovoljnoj zaštiti domaćih proizvoda i domaćeg tržišta, a što dovodi do usporenog rasta u ovoj industriji. Analizirani su efekti donesene Odluke o oslobađanju plaćanja uvoznih dadžbina na uvoz mašina i opreme za proizvodnju i dogovorene dalje aktivnosti na podršci smanjenju troškova u realnom sektoru. Neizostavna je bila tema o Zakonu o doprinosima i Zakonu o porezu na dohodak, čije nedonošenje je prouzrokovalo da izgubimo veliki broj produktivne radne snage što se direktno odrazilo da prvi kvartal 2019. godine završi sa 1% manjim izvozom Federacije BiH u odnosu na isti period u prošloj godini. Uvoz u prvom kvartalu u Federaciju BiH je povećan za 8,5% u odnosu na isti period 2018. godine. Kada govorimo o izvozu metalnog i elektro sektora FBiH, u prvom kvartalu 2019. godine, željezo, čelik

i obojeni metali su imali pad izvoza više od 3 %, dok su metalni proizvodi, mašine i transportna sredstva imali porast izvoza za više od 12%. Zaposlenost u metalnom i elektro sektoru je rasla za 4,2% i kako bi se nastavili pozitivni trendovi iz 2017. i 2018. godine neophodno je hitno donijeti mjere koje će osigurati nastavak rasta proizvodnje, izvoza i broja radnika. Doneseno je nekoliko zaključaka, o izradi prijedloga i pokretanju inicijativa za prioritarno rješavanje nekoliko gorućih problema, a koji mogu dovesti u pitanje dalji rast u ovoj industriji. Jedan od zaključaka se odnosio na dostavljanje prijedloga za ublažavanje stanja uzrokovanog prekomjernim odlivom produktivne radne snage. Udruženje metalne i elektro industrije Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, nakon što obradi predložene inicijative i prijedloge obratit će se resornim ministarstvima i institucijama, te još jednom ukazati da odlaganje donošenja ključnih reformskih propisa, dodatno komplikuje i otežava poslovanje privrednih društava.

pripremio: A.Mališević

P/G K FBiH: za razvoj trgovine i privrede potreban unaprijeđen zakonski okvir i jedinstveno tržište

S ciljem da se sagledaju prepreke trgovini i utvrde prijedlozi za njihovo uklanjanje, Privredna/ Gospodarska komora FBiH, u saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC), članicom Grupacije Svjetske banke, organizirala je niz okruglih stolova na temu „Izazovi u Zakonu o unutrašnjoj trgovini u FBiH“. Svoj doprinos realizaciji okruglih stolova dali su predstavnici sektora trgovine, obrtnici, te privredna društava iz različitih privrednih grana koja plasiraju svoje proizvode na bh. i inostrana tržišta. Okrugli stolovi su održani u Sarajevu 27.05.2019. godine, u Mostaru 11.06.2019. godine, te 14.06. u sklopu 15. Međunarodnog sajma privrede u Tešnju.

Foto: Okrugli sto u Sarajevu

Privrednici su tokom okruglih stolova iznijeli brojne probleme koji otežavaju trgovinu te umanjuju konkurentnost bh. firmi na domaćem i stranom tržištu. U smislu prijedloga za izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH, naglašeno je kako u tekstu Zakona i drugih propisa vezanih za trgovinu treba izbjegavati uopštene formulacije. Tekst važećeg Zakona firme često dovodi u nedoumice o tome kako osigurati usklađenost sa njegovim odredbama i izlaže ih kaznama, obzirom da je inspeksijskim službama ostavljeno da, od slučaja do slučaja, tumače neprecizne odredbe. U tom kontekstu, traženo je također da se veći naglasak stavi na savjetodavnu i preventivnu ulogu inspeksijskih službi, umjesto fokusiranja na represivne mjere.

Predloženo je također da se trgovci oslobode obaveze zaokruživanje cijena pojedinačnih proizvoda na vrijednosti apoena koji su u opticaju u BiH te da se izmjenama Zakona osigura da, pored maloprodajne cijene, mogu isticati i cijene sa popustom. Naglašeno je da je, pored predlo-

ženih izmjena, najznačajnije obezbijediti odgovarajuću i dosljednu primjenu propisa o trgovini, te je apelirano da se što prije stvore uslovi za primjenu Zakona o elektronskom potpisu, koji je od velikog značaja za razvoj elektronske trgovine i unapređenje poslovanja općenito.

Foto: Okrugli sto u Tešnju

Veliki dio prepreka koje su istakli učesnici okruglih stolova rezultat su neusklađenosti propisa na različitim nivou vlasti u BiH, koja uzrokuje fragmentiranost unutrašnjeg tržišta. To je evidentno posebno na nivou entiteta te unutar pojedinih sektora privrede, kao što su građevinarstvo, hemijska industrija i rudarstvo. Naprimjer, firme iz hemijske industrije zbog odredaba važećeg Zakona o hemikalijama u Republici Srpskoj imaju obavezu da registruju zasebno privredno društvo u ovom entitetu, kako bi uopšte mogle plasirati svoje proizvode u ovom dijelu BiH. Slična je situacija i sa preduzećima iz FBiH koja izvoze rudarske projekte u RS. U isto vrijeme, relevantni propisi u Federaciji BiH ne sadrže takve odredbe kada je u pitanju poslovanje firmi registrovanih u Republici Srpskoj. Na taj način, donošenjem neujednačenih propisa na entitetskom nivou se od jedinstvenog ekonomskog prostora BiH stvaraju dva zasebna „tržišta“, znatno otežava poslovanje domaćih preduzeća, te destimuliraju strane investicije.

Postojeća fragmentiranost tržišta bi se u velikoj mjeri otklonila donošenjem propisa na nivou BiH kojim se preuzimaju direktive Evropske unije, što Bosna i Hercegovina ima kao obavezu na putu ka EU. Time bi se stvorili jednaki uslovi za trgovinu i poslovanje te otklonile barijere na unutrašnjem tržištu. Također, domaći proizvođači bi se zaštitili od neloyalne konkurencije uvoznika koji trenutno nisu dužni ispunjavati standarde za plasman proizvoda na bh. tržište, a domaći potrošači bi se zaštitili od nekvalitetnih i nesigurnih proizvoda. Međutim, proces usvajanja direktiva na nivou BiH je u zastoju već dugi niz godina i prijeko je potrebno da se ponovo pokrene, na što je Privredna/Gospodarska komora FBiH već ukazivala kroz inicijative upućene Vijeću ministara BiH i Delegaciji Evropske unije u BiH.

Učesnici okruglih stolova su također naglasili značaj uvođenja tehničkih odnosno kvalitativnih normi u procese javnih nabavki, kod kojih je trenutno presudan kriterij za izbor ponuđača najniža cijena. Propisivanje standarda koje proizvodi moraju ispunjavati, između ostalog i kroz preuzimanje direktiva EU, bi znatno doprinjelo kvalitetu procesa javnih nabavki.

Posebno je istaknuto da kroz propise vezano za trgovinu treba obezbijediti preferencijalni tretman domaćih proizvođača i zaštititi domaću privredu, koja je u nepovoljnom položaju u odnosu na strane proizvođače. Kao primjer su istaknute domaće farmaceutske firme, koje su na esencijalnoj listi lijekova zastupljene u omjeru 20% naprema 80% u korist stranih proizvođača.

Foto: Okrugli sto u Mostaru

Obrtnici i predstavnici obrtničkih komora su kao poseban problem izdvojili da obrtnici u FBiH nemaju mogućnost izvoza niti uvoza, te da obrtnici koji se u sklopu svojih djelatnosti bave trgovinom moraju biti registrovani po oba osnova – kao obrt i kao trgovina. Istakli su da nemogućnost prodaje obrta predstavlja ozbiljnu prepreku razvoju ovog sektora, te da je neophodno usvojiti Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima usklađen sa potrebama obrtnika.

Pored barijera u unutrašnjoj trgovini, na poslovanje firmi također negativno utiču dugotrajne carinske procedure i njihova neusklađenost na teritoriji BiH. Firme učesnice su istakle da je za razvoj trgovine i privredne aktivnosti potrebno poduzeti mjere na smanjenju parafiskalnih nameta i izdvajanja za doprinose, te da obaveza plaćanje PDV na nenaplaćena potraživanja predstavlja dodatni teret privrednicima. Radi podsticanja stranih ulaganja, podcrtan je značaj postojanja usaglašenih propisa i jednakih uslova poslovanja na nivou BiH, propisa koji istinski omogućavaju ulaganje stranim investitorima, te je predloženo formiranje privrednih sudova u FBiH koji bi bili specijalizirani za privredne sporove, skratili trajanje sudskih procesa i pružili dodatnu sigurnost stranim investitorima.

Okrugli stolovi organizirani su u sklopu projekta „Unapređenja poslovne klime i pristupa tržištima“, koji realiziraju Privredna/Gospodarska komora FBiH i Međunarodna finansijska korporacija (IFC), članica Grupacije Svjetske banke, uz finansijsku podršku Vlade Ujedinjenog Krajevstva. Zaključci i prijedlozi formulisani tokom okruglih stolova bit će upućeni nadležnim institucijama u vidu inicijativa za izmjene propisa koje bi unaprijedile razvoj trgovine i poslovanja.

pripremila: Aida Handžić dipl.ecc.

Turski privrednici žele da Turska bude među pet najvećih investitora u BiH

Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH (FIPA), Generalni konzulat Bosne i Hercegovine u Istanbulu i Privredna komora Federacije BiH, u suradnji s Privrednom komorom Istanbula, organizirali su 17. juna 2019. godine u Istanbulu „Bosnia and Herzegovina Investment Day“.

Organizaciju događaja je inicirala Privredna komora Istanbula i FIPA, s ciljem upoznavanja zainteresiranih turskih kompanija s investicijskim prilikama Bosne i Hercegovine.

Cilj ovog događaja bio je da se na pravi način predstave profitabilne prilike i mogućnosti BiH za istanbulske kompanije koje imaju ozbiljne namjere za širenje svog poslovanja izvan Turske. Privredna komora Istanbula ITO i FIPA s partnerskim institucijama su nekoliko mjeseci radile na pripremi događaja, adekvatne agende i selektiranju investicijskih projekata i kompanija.

Manifestaciju je otvorio gđin Šekib Avdagić, predsjednik ITO. Istakao je odlične kulturne i političke odnose Turske i BiH, te činjenicu da investicijski odnosi nisu na nivou koji je potencijalno moguć i očekivan.

Potpredsjednik Privredne komore Federacije BiH Mirsad Jašarspahić predstavio je rad i usluge Komore, naglašavajući da ova asocijacija kroz sektorska udruženja okuplja i zastupa interese kompanija iz nekih od najperspektivnijih sektora bh. privrede, uključujući metalSKU i elektro industriju, drvoprerađu, turizam i IKT sektor. Putem svojih resursa i mreže kontakata, Privredna komora FBiH stoji na raspolaganju potencijalnim investitorima u pripremi i realiziranju ulaganja te posvećuje značajan dio svojih aktivnosti promoviranju potencijala domaće privrede.

Ambasador BiH u Ankari Bakir Sadović je istakao spremnost i želju Ambasade i konzulata, te svih institucija u BiH da budu na usluzi turskim investitorima.

Direktor FIPA-e Gordan Milinić, kao glavni organizator, istaknuo je osnovne usluge koje FIPA pruža investitorima od inicijalnog interesa, organizacije sastanaka, pronalaska lokacija za ulaganje, pa do podrške koju pruža u postinvesticionoj fazi odnosno prilikom procesa reinvestiranja.

Predstavnik FIPA-e Nina Pobrić je predstavila osnovne prednosti BiH za ulaganje, te atraktivne sektore i projekte.

Stopa poreza na dobit kompanija u BiH je 10%, a u Turskoj 22%. BiH pruža lakši transport proizvoda na tržište EU, za što su turski investitori zainteresirani, uz korištenje slobodnog trgovinskog režima za regiju i EU. Dat je prikaz ostalih operativnih troškova, strukture radne snage i obrazovnog sistema, te zakonodavstva i reformskih procesa koji se sprovode u BiH.

Svoja iskustva s poslovanjem u BiH su prenijeli i Muzafer Cilek, počasni konzul BiH u Bursi, vlasnik kompanije Cilek, najvećeg proizvođača dječijeg namještaja, zatim Yusuf Dilaver, CEO Turkish Ziraat BH i Murat Unganer, suvlasnik Bjelašnica White Apartments Project. Svi privrednici su istaknuli da su zadovoljni poslovnim rezultatima u BiH, da turskih investicija treba biti više u narednom periodu i da poslovne procedure jesu relativno komplikovane, ali ne više nego u svim drugim zemljama svijeta.

Gđin Cilek posluje u više od 90 zemalja i smatra da BiH nije ništa više komplikovana od drugih, samo treba raditi na transparentnosti i pristupu klijentima.

Gđin Šekib Avdagić i turski privrednici su zaključili da postoje svi preduvjeti da Turska bude, ne 11., već među top pet zemalja investitora i kako treba nastaviti s organizacijom sličnih događaja u Turskoj.

Dodatno, predstavnici Ministarstva trgovine Turske obećali su pomoć i stimulanse turskim investitorima koji žele ulagati u BiH, što će doprinijeti povećanju turskih investicija u BiH.

Nakon plenarnog dijela održani su B2B sastanaka između kompanija iz Bosne i Hercegovine i Turske vezano za trgovinu i investicije. Turske kompanije su pokazale interes za projekte iz BiH i dogovorene su prve posjete BiH.

Prisutne turske kompanije djeluju u metalo-prerađivačkom sektoru, sektoru proizvodnje autodijelova, proizvodnje hrane, namještaja, hemijske industrije, turizma, kao i tekstilne industrije.

Privredna komora Istanbula jedna je od najvećih privrednih komora na svijetu, s registriranim članstvom od 450.000 kompanija.

Izvor: www.fipa.gov.ba

Potpisan Sporazum o saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Privredne komore Federacije BiH

Osiguranje mogućnosti za realizaciju praktične nastave kod pravnih subjekata u javnom i privrednom sektoru

Rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj i potpredsjednik Privredne komore Federacije BiH gospodin Mirsad Jašarspahić, dipl. ing. maš., potpisali su danas Sporazum o saradnji s ciljem unapređenja nastavnog i istraživačkog procesa kroz razmjenu iskustava i programsko usmjeravanje i koordinaciju aktivnosti privrednih subjekata i članica Univerziteta u Sarajevu.

Rektor Škrijelj je Sporazum okarakterizirao kao doprinos saradnji, za koju kaže da je i dosad bila na zavidnom nivou.

„Ovo je značajno za Univerzitet u Sarajevu radi kreiranja naših zajedničkih studijskih programa koji će biti za dobrobit privrede BiH ali i radi prakse za naše studente,

stipendiranja kao i njihovog zapošljavanja. Generalno, mislim da saradnja Univerziteta u Sarajevu i Privredne komore FBiH treba dati još bolje rezultate“, kazao je rektor. Zahvalio je potpisnicima Sporazuma za spremnost da, kako je kazao, njihove dugoročne odnose uredi na pravni način.

Potpredsjednik Privredne komore Federacije BiH gospodin Mirsad Jašarspahić kazao je da Privredna komora FBiH partnerskim odnosima, prvenstveno sa naučnim institucijama, želi biti, kako je kazao, snažna baza eksperata koja će se koristiti za potrebe članica te komore ali i za institucionalne nastupe prema nadležnim institucijama kad je u pitanju usaglašavanje zakonskih regulativa.

„Pogotovo kad je u pitanju obrazovanje i potreba privrede za stručnim kadrom“, kazao je.

Pojašnjava da Privredna komora FBiH odranije ima ugovore sa fakultetima UNSA pojedinačno.

„Današnji krovni ugovor sa Univerzitetom u Sarajevu ne poništava te ugovore. Samo im daje dodatnu snagu i sistemski, s krovnom institucijom UNSA kao nosiocem razvoja naučne zajednice u BiH, Privredna komora FBiH će iskoristiti taj potencijal za dobrobit svojih članica“, naglasio je.

Kako je danas istaknuto, Privredna komora FBiH kao reprezent privrednih subjekata u BiH, koji su organizirani kroz različite sektore i udruženja, traži svoj prostor na tržištu unutar i izvan ove države.

Izvor: unsa.ba

Sve više ljudi u svijetu bavi se obnovljivim izvorima

U djelatnostima obnovljivih izvora energije u svijetu prošle godine je bilo zaposleno 11 miliona ljudi. Prema najnovijim podacima Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA), u 2017. godini u tom sektoru bilo je zaposleno 10,3 miliona osoba.

Najveći broj radnih mjesta u toj grani dosad zabilježen je uprkos nešto sporijem rastu na ključnim tržištima za obnovljive izvore kao što je kinesko. Jer sve više zemalja proizvodi, kupuje, prodaje i ugrađuje 'zelene' tehnologije.

Osim klimatskih ciljeva, rekao je Francesco La Camera, glavni direktor IRENA-e, svjetske vlade daju prednost obnovljivim izvorima prilikom razvoja privreda s niskim nivoom ugljika. Pritom se prepoznaju i brojne mogućnosti zapošljavanja koje pruža upravo tranzicija prema obnovljivim izvorima, kazao je La Camera.

Sunčeva (fotonaponska) energija i vjetar ostaju najdinamičnije industrije obnovljivih izvora. Posebno je zanimljivo istaknuti kako je u Aziji s industrijom fotonapona povezano više od tri miliona radnih mjesta, što je gotovo devet desetina od njihovog ukupnog broja.

Većina djelatnosti na području vjetroelektrana i dalje se odvija na kopnu na koje otpada većina od 1,2 miliona radnih mjesta u tom sektoru. Kina je zaslužna za 44 posto globalnih poslova u sektoru vjetroelektrana, a slijede je Njemačka i Sjedinjene Američke Države.

Njemačka neće dostići svoje klimatske ciljeve do 2020. ali ni kasnije

U javnost je procurio nacrt njemačkog Izvještaja o napretku Energiewende za 2019., koji bi trebalo objaviti Ministarstvo privrede. Prema nacrtu tog dokumenta koji se objavljuje svake tri godine, predviđa se da Njemačka neće ni približno ostvariti ambiciozne nacionalne ciljeve za smanjenje potrošnje energije i emisije stakleničkih plinova. To se događa uprkos značajnim smanjenjima emisija uslijed recesije iz 2009. godine i široko proklamiranom putu prema obnovljivim izvorima energije, u koje zemlja obilno investira već godinama.

Ako se ne poduzmu druge mjere, Njemačka će do 2020. godine smanjiti emisije ugljen-dioksida za 33%, što je manje od nacionalnog cilja od 40%. Cilj za 2030. je 55% ali predviđeni pad je moguć za samo 42%. Transportni i građevinski sektor i dalje su najproblematičniji sektorinjemačke energetske tranzicije, vidljivo je. "Ogromni naponi potrebni su kako bi se smanjila potrošnja energije u oba sektora", stoji u izvještaju. Zapravo, potrošnja energije u prometu u periodu 2020.-2030. trebala bi premašiti baznu 2005. godinu. Projekcije uzimaju u obzir sve klimatske mjere koje su donesene do ljeta 2018., dakle ne uzima se u obzir prijedlog da se ugaj postepeno ukine najkasnije do 2038. godine.

Njemačka vlada je pod pritiskom da dovrši paket mjera i zakonodavstva kako bi izbjegla da ne dostigne svoje ciljeve, što bi od zemlje zahtijevalo skupa plaćanja za kupovinu emisija u skladu s uredbom EK. Prema tom okviru, Njemačka mora smanjiti ukupne emisije iz sektora koji nisu obuhvaćeni Evropskim sistemom trgovanja emisijama (EU ETS), kao što su promet, zgradarstvo i poljoprivreda, za 14 posto do 2020., u poređenju s nivoima iz 2005. godine. Dokument koji je 'procurio' ne uključuje pojedinosti o projekcijama emisija u tim sektorima ali navodi: "Ambiciozne nacionalne mjere hitno su potrebne za postizanje cilja za 2020."

izvor: net

Izveštaj o provođenju Akcionog plana 2013-2018. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013-2023.godina, u 2018. godine.

Na osnovu Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj 472/2019 od 09.05.2019. godine, koji je donešen na 178. sjednici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine održanoj 09.05.2019. godine, a prilikom razmatranja Izveštaja o provođenju Akcionog plana 2013.-2018. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023. godina, u 2017. godini, formirana je Radna grupa za praćenje, analizu i izvještavanje o provođenju aktivnosti iz Akcionog plana.

Zadatak Radne grupe bio je da izradi Prijedlog Izveštaja o provođenju Akcionog plana 2013.-2018. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023. godina, u 2018. godini sa zaključkom i isti dostavi Upravnom odboru Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, na razmatranje i usvajanje.

Nakon više održanih sastanaka i opširne diskusije o svim Prioritetima navedenim u Akcionom planu 2013.-2018. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023. godina, Radna grupa izradila je prijedlog teksta Izveštaja o provođenju Akcionog plana 2013.-2018. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023. godina, u 2018. godini sa zaključkom.

Finalni sastanak Radne grupe održao se u Tešnju, na 15. Međunarodnom sajmu privrede, te će prijedlog Izveštaja biti dostavljen Upravnom odboru Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

strategy

business

